

En vivo

s. 160-241

Grammatik

De fremhævede betegnelser er de anvendte.

<i>Dansk</i>	<i>Spansk</i>	<i>Latin</i>
biord	adverbio	adverbium
biordsagtig	adverbial	adverbiel
bindeord	conjunción	konjunktion
bydeform	imperativo	imperativ
datid	imperfecto	imperfektum
ejefald	pretérito	præteritum
ejestedord	genitivo	genitiv
ental	pronombre	possessivt
flertal	posesivo	pronomen
forholdsord	singular	singularis
fortids fremtid	plural	pluralis
fremtid	preposición	præposition
førnutid	potencial/ condicional	potentialis/ condicionalis
genstandsled	futuro	futurum
gradbøjning	perfecto	perfektum
grundled	complemento	akkussativobjekt/ direkte objekt
henførende	directo	gerundium
henførende stedord	gerundio	komparation
hensynsled	comparación	subjekt
hankøn	subjeto	relativ
hunkøn	relativo	relativt pronomen
kendeord	pronombre relativo	dativobjekt/ indirekte objekt
kort tillægsform	complemento	maskulinum
køn	indirecto	femininum
medlyd	masculino	artikel
navneord	femenino	perfektum participium
navneform	artículo	genus
nægtelse	participio perfecto	konsonant
nutid	género	substantiv
personligt stedord	consonante	infinitiv
påpegende stedord	substantivo	negation
selvlyd	infinitivo	præsens
spørgende stedord	negación	personligt pronomen
stedord	presente	demonstrativt
sætningsmelodi	pronombre personal	pronomen
	pronombre	vokal
	demonstrativo	interrogativt
	vocal	pronomen
	pronombre	pronomen
	interrogativo	intonation
	pronombre	
	entonación	

tal	número	numerus
talord	numerales	numeralier
tilbagevisende stedord	pronombre reflexivo	refleksivt pronomen
tilbagevisende udsagnsord	verbo reflexivo	refleksivt verbum
tillægsord	adjetivo	edjektiv
trykstreg	acento	accent
tvelyd	diptongo	diftong
ubestemt stedord	pronombre indefinido	indefinit pronomen
udsagnsord	verbo	verbum
ønskemåde	subjuntivo	konjunktiv

Udtale § 1-8

§ 1 Alfabetet *El alfabeto*

a	b	c	ch	d	e	f	g	h	i		
a	be	ce	che	de	e	efe	ge	hache	i		
j	k	l	ll	m	n	ñ	o	p	q	r	rr
jota	ka	ele	elle	eme	ene	ene	o	pe	cu	ere	erre
s	t	u	v	w		x	y		z		
ese	te	u	uve	uve doble		equis	i griega		zeta		

Ch, ll og *rr* skilles ikke. *Ch* og *ll* og *n* er selvstændige bogstaver i ordlister og ordbøger. I 1994 revideredes det spanske alfabet. For fremtiden skal *ch* placeres under *c* og *ll* under *l*. En vivo bruger (endnu) ikke det nye alfabet.

§ 2 Vokaler *Las vocales*

A De enkle vokaler

De spanske vokaler **a**, **e**, **i**, **o** og **u** er korte og præcise. De udtales i alle stavelser, også den sidste.

F.eks. det sidste **e** i *elegante*.

a	artista
e	elegante
i	típico
o	Pablo Picasso
u	humor
	u udtales ikke i:
	kombinationen que :)Qué?
	kombinationen qui :)Quién?
	kombinationen gui : guitarra
	kombinationen gue : Figueras

B Diftonger

En diftong er to vokaler, der danner én stavelse. Den ene af vokalerne skal være et

i (y) eller et **u**.

Entusiasmo, elegancia, hay, Europa

Diftongen kan deles i to stavelser ved en trykstreg.

ironía, Andalucía, María

§ 3 Konsonanter *Las consonantes*

b/v er samme lyd og udtales ens. Dvs. der gælder de samme udtaleregler for bogstavet **b** som for bogstavet **v**.

1) Som dansk *b* [b]

i begyndelsen af et ord (når ordet indleder en talestrøm)

Barcelona, Valencia

Efter *m* og *n* (*n* udtales så som *m*)

También, ambición, combinar

Gran Vía, en Barcelona, en Valencia

2) Som en mellemting mellem dansk *b* og *v* (som et "slapt" *b* [3])

i alle andre stillinger end 1)

Cuba, por favor, La Habana, abrir, el banco

Obs.! Også selv om de omgivende lyde står i hvert sit ord.

Manana voy a **Bilbao**.

c 1) som læspelyd [2]
som det engelske *th* i *thing*

foran *e*: **Barcelona**

foran *i*: **ambición**

Obs.! I Latinamerika, Sydspanien og på De kanariske Øer udtales dette *c* som *s*.

2) som dansk *k* [k]
men mindre pustet
foran *u*:
foran konsonant:

foran *a*: **Coca**

foran *o*: **Cola**

cultura

claro

ch som det engelske *ch* [tʃ]

chocolate, cháchacha, mucho

d 1) som dansk *d* [d] i *du*

i begyndelsen af et ord (når ordet indleder en talestrøm)

)**D**ónde está?

Efter *l*: **el disco**

Efter *n*:)**d**ónde?

2) blødt [ð],
som det engelske *th* i *the*
eller som dansk *d* i *gade*

mellem vokaler: **Salvador, la discoteca**

i andre stillinger: **Es de Málaga Salvador Dalí, madre**

f	som dansk <i>f</i> [f]	famoso
g	1) som dansk <i>g</i> [g] i <i>g</i> å	i begyndelsen af et ord (når ordet indleder en talestrøm) Gracias, garantía
	2) som harkelyd [x] som <i>ch</i> i det tyske <i>Bach</i>	Efter <i>n</i> : tengo foran <i>e</i> : Argentina foran <i>i</i> : Gibraltar
	3) som blødt <i>g</i> [ɣ] i dansk <i>kage</i>	i alle andre stillinger elegante, amigo, Málaga, largo
h	er altid stumt	hotel, hay, alcohol
j	som harkelyd [x] som <i>ch</i> i det tyske <i>Bach</i>	Jaime, Jorge, Julio, ejemplo
k	som dansk <i>k</i> [k] men mindre pustet. Findes kun i låneord.	kilo, kiosco
l	som dansk <i>l</i> [l]	libro
ll	som <i>lj</i> eller <i>j</i> [λ]	Mallorca, castellano
m	som dansk <i>m</i> [m]	mamá, museo
n	som dansk <i>n</i> [n]	uno, entusiasmo Udtales som <i>m</i> foran <i>b, v, p, m</i> : un bar
n	som <i>nj</i> [ɲ]	España, señora
p	som dansk <i>p</i> [p] men mindre pustet	persona, papá
q	findes kun sammen med <i>u</i> (<i>qu</i>) [k])quién?
r	1) tungespidsen slår ét enkelt slag mod gummeranden [r]	inde i ordet: torero, arte sidst i ordet: bar
	2) tungespidsen slår flere slag mod gummeranden [r]	i begyndelsen af et ord (når ordet indleder en talestrøm): radio efter <i>n</i> : Enrique efter <i>l</i> : el restaurante efter <i>s</i> :: las rosas (s er stumt)
rr	tungespidsen slår flere slag mod gummeranden [r]	guitarra, terrible
s	1) som dansk <i>s</i> [s] eller som <i>sh</i> -agtig lyd	España, museo

	2) stemt [z]	foran stemt konsonant: entusiasmo
	3) udtales ikke	foran r: Israel, las rosas
t	som dansk t [t], men mindre pustet	torero, teléfono
v	se under b	
w	1) som spansk b/v	el water (toilet)
	2) som det engelske w	whisky
x	1) som ks [ks]	mellem vokaler: examen, taxi
	2) som s [s]	foran konsonanter: experto, excurción, exterior, texto
	Obs.! I navnet <i>México</i> udtales x som harkelyd [x]	
y	som dansk j [j] foran vokal y som dansk i, når det betyder <i>og</i> y i diftong, se § 2B	yogur, yoga
z	som læspelyd [θ], som det engelske th i <i>thing</i>	analizar, Zaragoza

Obs.! I Latinamerika, i Sydspanien og på De kanariske Øer udtales dette z som s [s]

§ 4 Trykregler *La acentuación*

- A** Trykket ligger på næstsidste stavelse, hvis ordet ender på **vokal, n** eller **s**.
Picasso, Carmen, Carlos
- B** Trykket ligger på sidste stavelse, hvis ordet ender på **konsonant**, undtagen **n** eller **s**.
Madrid, Porgugal, señor
- C** I alle andre tilfælde angives trykket med trykstreg.
Málaga, teléfono, ambición

§ 5 Trykstreg *El acento*

Trykstreg (´) bruges

- 1) når ordet ikke følger ovenstående trykregel A eller B
fábrica, histérico, fotógrafo
- 2) for at dele en diftong i to stavelser
ironía, María, cafetería

i spørgeord

)quién?,)cómo?,)qué?

4) i en række enstavelsesord, der har forskellige betydninger

tú	du	tu	<i>din/dit</i>
él	han	el	<i>(bestemt kendeord, hankøn)</i>
mí	mig	mi	<i>min/mit</i>
sí	ja	si	<i>hvis</i>
sé	jeg ved	se	<i>sig (tilbagevisende stedord)</i>

§ 6 Sætningsmelodi *La entonación*

A Sætningsmelodien er normalt faldende i udsagn.

Picasso es fotogénico

B Sætningsmelodien er normalt faldende i spørgsmål med spørgeord.

)Quién es?
)De dónde es?

C Sætningsmelodien er stigende i spørgsmål uden spørgeord.

)Es de España?

D Sætningsmelodien veksler i længere udsagn.

Den er stigende efter pause og faldende mod punktum.

Picasso es un torero con ironía, con humor
y con entusiasmo.

§ 7 Sammentrækning

Spanierne trækker ordene sammen, så én sætning kan blive én talestrøm.

Sammentrækningen foregår både fra vokal til vokal:

Otro español

Og fra konsonanter til vokal:

Es español

Dalíes otro español famoso: Dalí es otro español famoso
Hay un museo importante: Hay un museo importante
Preparan una visita al museo: Preparan una visita al museo

§ 8 Spørgsmålstegn og udråbstegn

Spørgsmål/udråb indledes og afsluttes med spørgsmålstegn/udråbstegn.

)Quién es?
(Qué bien!

Tegnet sættes dér, hvor spørgsmålet/udråbet begynder og slutter.

Pero,)de dónde es?

Kendeord *Los artículos* § 9-10

§ 9 Det bestemte kendeord

	Hankøn	Hunkøn
Ental	el amigo vennen	la amiga veninden
Flertal	los amigos vennerne	las amigas veninderne

Obs.! Intetkønsformen *lo* sættes foran tillægsord, som herved bliver til navneord.

Lo mejor det bedste
Lo mismo det samme

A **Anvendelse**

Titler

I omtale sættes det bestemte kendeord normalt foran titler som f.eks. *senor*, *Señora*, *señorita*.

El *senor* Nielsen es de
Dinamarca.

Hr. Nielsen er fra
Danmark

La *señora* Gómez es
simpática.

Fru Gómez er flink.

I tiltale bruges det bestemte kendeord ikke.

Señor Nielsen,)adónde va
usted?

Hr. Nielsen, hvor skal
De hen?

Obs.! Det bestemte kendeord bruges aldrig foran *don*, *doña*.

Don Juan es de Sevilla.

Don Juan er fra Sevilla.

Det bestemte kendeord sættes foran

Klokkeslæt

Son las dos.

Klokken er to.

Numre

Mi número de teléfono es el 233 44 55. Mit telefonnummer er 233 44 55.

Datoer

Mi cumpleaños es el dos de mayo. Jeg har fødselsdag den 2. Maj.
(Se også § 21 B)

Arten

Me gusta el café. Jeg kan godt lide kaffe.

Verdenshjørner

El sur, el norte, el este, el oeste Syd, nord, øst, vest

Bjerge, have og floder

Los Pirineos Pyrenæerne

Spil og sport

Juego al fútbol. Jeg spiller fodbold.

Legemsdele efter *tener*

Fernandito tiene el pelo corto. Fernandito har kort hår.

Ugedage

Los domingos comemos en Om søndagen spiser vi
un restaurante på restaurant.

El lunes vamos 'al teatro. På mandag skal vi i teatret.

Sammentrækning

a + el trækkes sammen til *al*

Voy al pueblo. Jeg tager ud til landsbyen.

de + el trækkes sammen til *del*

La cámara del fotógrafo Fotografens kamera

Vengo del pueblo Jeg kommer fra landsbyen.

§ 10 Det ubestemte kendeord

	Hankøn	Hunkøn
Ental	un amigo <i>en ven</i>	una amiga <i>en veninde</i>
Flertalsformen	unos amigos	unas amigas
Unos/unas	<i>nogle venner</i>	<i>nogle veninder</i>
Betyder <i>nogle</i>		

Foran **medio** (*halv*) og **otro** (*anden*) bruges ikke ubestemt kendeord.

Dame medio kilo de peras.

Vær så venlig at give mig
et halvt kilo pærer.

Dalí es otro español famoso.

Dalí er en anden berømt spanier.

Ved procenter sættes enten det ubestemte kendeord eller det bestemte kendeord foran.

Un/el 75% (por ciento)
Piensa que Dios existe.

75% mener, at Gud eksisterer.

Navneord *Los sustantivos* § 11-13

§ 11 Navneordenes køn

Navneord er enten hankøn eller hunkøn.

Hankøn

Navneord, der ender på **-o**

el teatro *teatret*

Hunkøn

Navneord, der ender på **-a**

la guitarra *guitaren*

Hunkøn

Navneord, der ender på **-ión**

la televisión *fjernsynet*

Navneord, der ender på **-dad**

la ambición *ambitionen*

la ciudad *byen*

Hankøn eller hunkøn

Navneord, der ender på **-e**

el padre *faderen*

la madre *moderen*

Hankøn eller hunkøn

Navneord, der ender på **konsonant**

el hotel *hotellet*

la mujer *kvinden*

Både hankøn og hunkøn: Navneord, der ender på **-ista**

El artista/la artista

Kunstneren

El dentista/la dentista

Tandlægen

El turista/la turista

Turisten

En del stillingsbetegnelser har både en han- og en hunkønsform.

El psicólogo/la psicóloga

Psykologen

El fotógrafo/la fotógrafa

Fotografen

El director/la directora

Direktøren

Obs.! Følgende undtagelser:

El día *dagen*, el idioma *sproget*, el programa *programmet*, el problema *problemet*, el clima *Klimaet*, el tema *temaet*

La mano *hånden*, la moto *motorcyklen*, la foto *fotografiet*, la radio *radioen*

§ 12 Navneordenes tal

A Navneord, der ender på vokal, har flertalsendelsen **-s**.

	Hankøn	Hunkøn
	el teatro <i>Teatret</i>	la guitarra <i>guitaren</i>
Ental	El padre <i>faderen</i>	la madre <i>moderen</i>
	los teatros <i>teatrene</i>	las guitarras <i>guitarerne</i>
Flertal	Los padres <i>Fædrene</i>	las madres <i>mødrene</i>

B Navneord, der ender på konsonant, har flertalsendelsen **-es**.

	Hankøn	Hunkøn
	El hotel <i>hotellet</i>	la ambición <i>ambitionen</i>
Ental	El señor <i>herren</i>	la ciudad <i>byen</i>
	los hoteles <i>hotellerne</i>	las ambiciones <i>ambitionerne</i>
Flertal	Los señores <i>Herrerne</i>	las ciudades <i>byerne</i>

C Hankøn flertal fungerer også som fællesbetegnelse ved personer.

el padre	+ la madre	los padres	<i>forældrene</i>
el abuelo	+ la abuela	los abuelos	<i>bedsteforældrene</i>
el hermano	+ la hermana	los hermanos	<i>søskende</i>

D *-ito/-ita* er endelser, der kan tilføjes et navneord(eller tillægsord).
-ito/-ita formindsker ordets betydning eller gør det følelsespræget.

Hermanito	Lillebror
Fernandito	Lille Fernando

§ 13 Ejefald *El genitivo*

Ejendomsforhold udtrykkes med forholdsordet *de*.
Der er bestemt kendeord foran det, der ejes.

La bicicleta	del	chico	drengenes cykel
La bicicleta	de la	chica	pigens cykel
Las bicicletas	de los	chicos	drengenes cykler
Las bicicletas	de las	chicas	pigernes cykler
La bicicleta	de	Fernandito	Fernanditos cykel

Obs.! Ejefald anvendes hyppigere på spansk end på dansk.

Los jóvenes del pueblo

De unge i landsbyen

Tillægsord *Los adjetivos* § 14-16

§ 14 Tillægsordenes bøjning

Tillægsord retter sig i køn og tal efter navneordet.

	Hankøn	Hunkøn
	1) el fotógrafo famoso <i>den berømte fotograf</i>	la fotógrafa famosa <i>den berømte fotograf</i>
Ental	2) el fotógrafo triste <i>Den triste fotograf</i>	la fotógrafa triste <i>den triste fotograf</i>
	3) el fotógrafo original <i>den originale fotograf</i>	la fotógrafa original <i>den originale fotograf</i>
	los fotógrafos famosos <i>de berømte fotografer</i>	las fotógrafas famosas <i>de berømte fotografer</i>
Flertal	los fotógrafos tristes <i>De triste fotografer</i>	las fotógrafas tristes <i>de triste fotografer</i>
	Los fotógrafos originales <i>De originale fotografer</i>	las fotógrafas originales <i>de originale fotografer</i>

A Tillægsordenes køn

- ad 1) Tillægsord, der i hankøn ender på **o**, ender i hunkøn på **a**.
ad 2) Tillægsord, der i hankøn ender på **e**, ender også i hunkøn på **e**.
ad 3) Tillægsord, der i hankønen ender på konsonant, har samme endelse i hunkøn.

Undtagelse: De fleste nationalitetstillægsord bøjes i hunkøn.

Un chico danés En dansk dreng
Una chiva danesa En dansk pige

B Tillægsordenes flertalsdannelse

Tillægsordenes flertalsformer dannes efter samme regler som navneordene.
(Se § 12 A-B)

- C -ito/-ita er endelser, der kan tilføjes et tillægsord (eller navneord).
-ito/-ita formindsker ordets betydning eller gør det følelsespræget.

bajito lav
delgadito slank

§ 15 Tillægsordenes placering

A Efter navneordet

Tillægsordet står oftest efter navneordet.

Denne placering kan angive en egenskab ved navneordet, som står i modsætning til andre.

Un torero famoso	En berømt tyrefægter
Una revista política	Et politisk tidsskrift
Artículos interesantes	Interessante artikler
Chicas inteligentes	Intelligente piger

B Foran navneordet

Fire tillægsord er ofte foranstillede.

Det gælder **bueno** god, **malo** dårlig, **grande** stor, **pequeño** lille og disse fire tillægsords uregelmæssigt gradbøjede former.

Es la mejor marca. Det er det bedste mærke.

Bueno og **malo** forkortes foran navneordet i ental hankøn til **buen**, **mal**.

Un buen amigo	En god ven
Una buena casa	Et godt hus
Un mal ejemplo	Et dårligt eksempel
Malas revistas	Dårlige ugeblade

Tengo buenos amigos. Jeg har gode venner.

Grande forkortes altid foran navneord i ental.

Una gran tragedia	En stor tragedie
Un gran hotel	Et stort hotel

§ 16 Tillægsordenes gradbøjning

A Regelmæssig gradbøjning

1. grad	2. Grad	3. Grad
<i>berømt</i>	<i>mere berømt</i>	<i>den (de) mest berømte</i>
famoso	más famoso	el más famoso
famosa	más famosa	la más famosa
famosos	más famosos	los más famosos
famosas	más famosas	las más famosas
Julio Iglesias er famoso.		Julio Iglesias er berømt.
Julio Iglesias er más Famoso que Isabel Pantoja		Julio Iglesias er mere berømt end Isabel Pantoja.
Julio Iglesias es el más Famoso de los dos.		Julio Iglesias er den mest Berømte af de to.

B Uregelmæssig gradbøjning

Tillægsordene **bueno**, **malo**, **pequeno**, **grande** har både regelmæssig og uregelmæssig gradbøjning.

1. grad	2. Grad	3. Grad
bueno	mejor <i>bedre</i> más bueno <i>rarere</i>	el mejor <i>den bedste</i> el más bueno <i>den rareste</i>
malo	peor <i>værre/dårligere</i> más malo <i>ondere</i>	el peor <i>den værste/den dårligste</i> el más malo <i>den ondeste</i>
grande	mayor <i>større, ældre</i> más grande <i>større</i>	el mayor <i>den største, ældste</i> el más grande <i>den største</i>
pequeno	menor <i>mindre, yngre</i> más pequeño <i>mindre</i>	el menor <i>den mindste, yngste</i> el más pequeño <i>den mindste</i>

Biord *Los adverbios* § 17-20

Biord bøjes ikke i køn og tal.

§ 17 Steds- og tidsbiord

Sted

Aquí	her
Allí	der
Lejos	langt væk
Cerca	i nærheden

Tid

Ahora	nu
Hoy	i dag
Mañana	i morgen
Ayer	i går
Nunca	aldrig
Siempre	altid
Ya	allerede, nu
Todavía	stadigvæk, endnu
Entonces	så, derefter
Después	derefter, så
Antes	før
Luego	så, derefter

§ 18 Biord på *-mente*

En del biord kan dannes ved at tilføje *-mente* til et tillægsords hunkønsform.

Tillægsord, der ender på **o**, sættes i hunkøn og *-mente* tilføjes.

Hablas perfectamente español. Du taler perfekt spansk.

Tillægsord, der ikke ender på **o**, får tilføjet *-mente*.

Generalmente voy a la sala De bingo los viernes. Normalt går jeg i Bingohallen om fredagen.

§ 19 Muy – mucho *meget*

A **Muy**

Muy kan aldrig stå alene.

Muy lægger sig til et tillægsord.

La chica es muy guapa. Pigen er meget smuk

Muy lægger sig til et andet biord.

Antonio baila muy mal. Antonio danser meget dårligt.

B **Mucho**

Mucho lægger sig til et udsagnsord.

Rafael baila mucho. Rafael danser meget.

Mucho kan stå alene.

A: ¿Te gusta bailar? A: Kan du lide at danse?
B: Sí, mucho. B: Ja, meget.

Obs.! *Mucho* bruges også som tillægsord foran et navneord.

Tengo mucho dinero. Jeg har mange penge.

María tiene muchos discos. María har mange plader.

§ 20 Nægtelser

A **No**

No er den vigtigste nægtelse.

No står normalt foran udsagnsordet.

El padre no compra las revistas. Faderen køber ikke ugebladene.

No står dog foran det personlige og tilbagevisende stedord.

El padre no las compra. Faderen køber dem ikke.
(dem = ugebladene)

B **Andre nægtelser**

Nunca *aldrig*)

Elisa nunca trabaja los sábados.

Elisa arbejder aldrig om lørdagen.

Tampoco (*heller ikke*)

Yo tampoco trabajo los sábados.

Jeg arbejder heller ikke om lørdagen.

C **Dobbeltnægtelse**

Hvis *nunca*, *tampoco* eller andre nægtelser placeres efter udsagnsordet, skal der stå et *no* foran udsagnsordet.

Elisa trabaja nunca los sábados

Elisa arbejder aldrig om lørdagen.

Yo no trabajo tampoco los sábados.

Jeg arbejder heller ikke om lørdagen.

Forholdsord *Las preposiciones* § 21-25

§ 21 A

A **Angiver**

At et genstandsled betegner en bestemt person.

Veo **a** Fernando y **a** su Compañero.

Jeg ser Fernando og hans Kammerat.

B **Anvendes ved**

Hensynsled

Le doy el periódico **a** Ramón.

Jeg giver avisen til Ramón.

retning, mål

Ir **a** Pelegrina
Ir **a** casa

At tage til Pelegrina
At tage hjem

sted, placering

A la derecha
A la izquierda
Al lado de

Til højre
Til venstre
Ved siden af

Klokkeslæt

A las seis

Klokken seks

Dato

Estamos **a** 2 de mayo. (Se § 9 A, 2) Det er den 2. Maj.

afstand

Salamanca está **a** 212
kilómetros de Madrid.

Salamanca ligger 212 km fra
Madrid.

Pris

Las peras están **a** 240
Pesetas el kilo.

Pærerne koster 240 pesetas
Pr. kilo.

Alder

Empecé **a** los 14 años.

Jeg begyndte, da jeg var 14 år.

C Står efter

bestemte udsagnsord, når disse følges af

navneform

Empezar **a** hablar
Aprender **a** bailar

At begynde at tale
At lære at danse

navneord

Dedicarse **a** la familia
Asistir **a** un curso
Estar acostumbrado **al** frío

At tage sig af familien
At følge et kursus
At være vant til kulden

§ 22 De

A Angiver

Ejefald

El amigo **de** Toño

Toños ven

oprindelse

Antonio es **de** Madrid.

Antonio er fra Madrid.

udgangspunkt

Voy **de** Madrid a Barcelona.

Jeg tager fra Madrid til Barcelona.

B Anvendes

mellem to navneord

Un programa **de** televisión

Et fjernsynsprogram

C Står efter

mængdeangivelser

Un kilo **de** naranjas
Una botella **de** vino

Et kilo appelsiner
En flaske vin

klokken

A las tres **de** la tarde

Klokken tre om eftermiddagen

bestemte biord

Después **de** la comida
Dentro **de** una hora
Delante **del** bar
A la izquierda/derecha **de**
Cerca **de**
Lejos **de**

Efter maden
Om en time
Foran baren
Til venstre/højre for
Nær ved
Langt fra

bestemte udsagnsord

Hablar **de**
Aprovechase **de**
Estar harto **de**
Tratarse **de**
Acabar **de**
Acodarse **de**

At tale om
At benytte sig af
At være dødtræt af
At dreje sig om
Lige at have gjort (noget)
At huske

§ 23 En

A Angiver

Sted

En Madrid
En la mesa
En casa

I Madrid
På/ved bordet
Hjemme

B Anvendes

Ved transportmidler

Ir **en** tren

At køre i tog

C Står efter

bestemte udsagnsord

Pensar **en**
Creer **en**
Entrar **en**

At tænke på
At tro på
At gå ind i/på

§ 24 Por

A Angiver

upræcis stedsangivelse

Balbino está **por** allí.

Balbino er derude.

tidsangivelse

Por la mañana

Om morgenen

årsag

No puede respirar **por** los coches.

Jeg kan ikke trække
Vejret på grund af bilerne

B Anvendes

i faste udtryk

Por favor

Vær så venlig

)**Por** qué?

Hvorfor?

Por el momento

For øjeblikket

Por eso me voy.

Derfor tager jeg af sted.

Llamar **por** teléfono

At ringe

C Står efter

bestemte udsagnsord

Preguntar **por**

At spørge efter

§ 25 Para

Angiver

hensigt

Estoy aquí **para** aprender español.

Jeg er her for at lære spansk.

retning

)A qué hora hay autobús
para Pelegrina?

Hvornår går der bus til
Pelegrina?

endemål

Esta carta es **para** ti.

Dette brev er til dig.

Bindeord *Las conjunciones* § 26-27

Bindeord binder ord eller sætninger sammen.

§ 26 Sideordnende bindeord

Y og

Elisa y Fernando

Elisa og Fernando

Foran *i* bliver **y** til **e**:

Nacional **e** internacional national og international

O *eller*

)Es torero o fotógrafo? Er han tyrefægter eller fotograf?

Foran *o* bliver **o** til **u**:

Pedro **u** Óscar Pedro eller Oscar

Pero *men*

Nací en Inglaterra, pero Jeg er født i England,
Soy española. men jeg er spanier.

§ 27 Underordnende bindeord

Que *at*

El padre dice que las Faderen siger, at
revistas son caras. ugebladene er dyre.

Si *om*

Ramón pregunta a Ana si va Ramón spørger Ana, om
a Pelegrina. hun skal til Pelegrina.

Si *hvis*

Si Fernando tiene una Hvis Fernando har et
reunión por la tarde, møde om eftermiddagen,
come et una cafetería. spiser han på cafeteria.

Cuando *når*

Cunado Elisa termina el Når Elisa er færdig på
trabajo, va a casa. sit arbejde, tager hun hjem.

Porque *fordi*

La familia come en la Familien spiser i
cocina porque es rápido køkkenet, fordi det er
y muy práctico. hurtigt og meget praktisk.

Talord *Los numerales* § 28-31

§ 28 Grundtal

0	cero	10	diez
1	uno, una (un)	11	once

2	dos	12	doce
3	tres	13	trece
4	cuatro	14	catorce
5	cinco	15	quince
6	seis	16	dieciséis
7	siete	17	diecisiete
8	ocho	18	dieciocho
9	nueve	19	diecinueve

20	veinte	40	cuarenta
21	veintiuno, -a (veintiún)	50	cincuenta
22	veintidós	60	sesenta
23	veintitrés	70	setenta
24	veinticuatro	80	ochenta
25	veinticinco	90	noventa
26	veintiséis		
30	treinta		
31	treinta y uno, -a (treinta y un)		
32	treinta y dos		

	100	ciento	1000	mil
	101	ciento uno, una (un)	1100	mil ciento (cien)
	110	ciento diez	1120	mil ciento veinte
	200	doscientos, -as	1990	mil novecientos noventa
	300	trescientos, -as	2000	dos mil
	400	cuatrocientos, -as	100.000	cien mil
	500	quinientos, -as	1.000.000	un millón
	600	seiscientos, -as	2.000.000	dos millones
	700	setecientos, -as	1.000.000.000	mil millones
900	800	ochocientos, -as		
	900	novecientos, -as		

A *Y og*

Y sættes kun mellem tiere og enere.

Cuarenta y siete (men: ciento veinte)

B *Uno/un*

Uno forkortes til *un* foran navneord i hankøn (ental/flertal).

Un dólar
Veintiún dólares

C *Ciento/cien*

Ciento foran tal fra 101 til 199.

Ciento uno
Ciento diez
Ciento noventa y nueve

Ciento forkortes til *cien* foran navneord.

Cien personas
Cien pesetas

Ciento forkortes til *cien* foran *mil* og *millones*.

Cien mil pesetas
Cien millones de pesetas

-cientos/-cientas

Tallene fra 200 til 999 bøjes i køn foran navneord.

doscientos marcos
doscientas mil pesetas

D Millón

Millón følges af forholdsordet *de*, hvis der kommer et navneord bagefter.

Un millón de pesetas/marcos

§ 29 Klokken

A)Qué hora es? Hvad er klokken?

Son las seis.	Den er seks.
Son las diez y veinte.	Den er tyve minutter over ti.
Son las diez menos veinte.	Den er tyve minutter i ti.
Son las ocho y cuarto.	Den er kvart over otte.
Son las nueve y media.	Den er halv ti.
Son las ocho y pico.	Den er lidt over otte.
Son las cuatro en punto.	Den er præcis fire.
Obs.! Es la una.	Den er ét.
Es la una y media.	Den er halv to.

B)A qué hora? Hvornår/hvad tid?

A las tres y cinco	Klokken fem minutter over tre
A las cinco menos veinte	Klokken tyve minutter i fem
A la una	Klokken ét

Obs.! Døgnetts inddeling: se Øvebog stk. 3, øvelse 6.

§ 30 Dato og årstal

A Dato

Ved dato bruges grundtal.

)Qué fecha es?	Hvilken dato er det?
Es el uno de abril de 1992. (også: el primero de abril)	Det er den første april 1992.

El dos de mayo de 1990	Den anden maj 1990
------------------------	--------------------

El tres de noviembre de 1972	Den tredje november 1972
------------------------------	--------------------------

B Årstal

1992 læses: mil novecientos noventa y dos.

Obs.! Århundreder skrives med romertal.

El siglo XX

Det tyvende århundrede

§31 Ordenstal

Ordenstal bøjes i køn og tal som tillægsord, der ender på **o**

El primero/la primera	Den første
El segundo/la segunda	Den anden
El tercero/la tercera	Den tredje
El cuarto/la cuarta	Den fjerde
El quinto/la quinta	Den femte
El sexto/la sexta	Den sjette
El séptimo/la séptima	Den syvende
El octavo/la octava	Den ottende
El noveno/la novena	Den niende
El décimo/la décima	Den tiende

A Placering

Ordenstal placeres almindeligvis foran navneordet.

La segunda novela de Isabel Allende Isabel Allendes anden roman

Primero (*første*) og tercero (*tredje*) forkortes foran navneord i hankøn, ental.

El primer ministro Premierministeren

Ordenstallene bruges ikke ved dato.

El dos de mayo.

Obs.! El primero de mayo

Eller

El uno de mayo.

Ordenstallene bruges mest til og med *el décimo* (den tiende).

Vivo en el décimo piso. Jeg bor på tiende etage.

Derefter bruges grundtallene.

Vivo en el piso catorce. Jeg bor på fjortende etage.

Ved kongenavnene bruges ordenstal kun indtil ti. Det efterstilles.

Carlos I (primero)	Karl den første
Felipe II (segundo)	Filip den anden
Alfonso III (trece)	Alfonso den trettende

Stedord *Los pronombres* § 32-42

§ 32 Personlige stedord *Los pronombres personales*

Grundleds- Formerne	Forholdsordsleds- formerne	Genstandsleds- formerne	Hensynsleds- formerne
Ental			
1. yo <i>jeg</i>	para mí <i>til mig</i>	me <i>mig</i>	me <i>mig</i>
2. tú <i>du</i>	para ti <i>til dig</i>	te <i>dig</i>	te <i>dig</i>
3. él <i>han, den, det</i>	para él <i>til ham</i>	lo <i>ham, den, det</i>	le <i>ham, den, det</i>
ella <i>hun, den, det</i>	para ella <i>til hende</i>	la <i>hende, den, det</i>	le <i>hende, den, det</i>
usted <i>De</i>	para usted <i>til Dem</i>	lo/la <i>Dem</i>	le <i>Dem</i>
Flertal			
1. nosotros, -as <i>vi</i>	para nosotros, -as <i>til os</i>	nos <i>os</i>	nos <i>os</i>
2. vosotros, -as <i>I</i>	para vosotros, -as <i>til jer</i>	os <i>jer</i>	os <i>jer</i>
ellos <i>de</i>	para ellos <i>til dem</i>	los <i>dem</i>	les <i>dem</i>
ellas <i>de</i>	para ellas <i>til dem</i>	las <i>dem</i>	les <i>dem</i>
ustedes <i>De</i>	para ustedes <i>til Dem</i>	los/las <i>Dem</i>	les <i>Dem</i>

§ 32 Personlige stedord som grundled

De former, der optræder som grundled, udelades ofte på spansk.

Det er fordi man på spansk kan se/høre på udsagnsordets endelse, hvilken person der er tale om.

Dog bruges de:

Ved høflig tiltale (*usted, ustedes*)

)Cómo está **usted**?

Hvordan har De **det**?

)Cómo están **ustedes**?

Hvordan har **De** det?

For at betone eller fremhæve grundledet.

Yo trabajo y **tú** hablas.

Jeg arbejder, og **du** snakker.

For at undgå misforståelser.

Ella trabaja y **él** habla.

Hun arbejder, og **han** snakker.

§ 34 Personlige stedord efter forholdsord

Efter forholdsord bruges det personlige stedords grundledsformer, undtagen i og 2. Person ental, der har selvstændige former.

El café es para **él**.

Kaffen er til **ham**.

El té es para **ella**.

Teen er til **hende**.

Men:

La *coca-cola* es para **mí**.

Coca-cola'en er til **mig**.

El vino es para **ti**.

Vinen er til **dig**.

Obs.! Efter forholdsordet *con* udvides *mí* og *ti* til

1. person ental: **con migo** med mig

2. person ental: **contigo** med dig

§ 35 Personlige stedord som genstandsled *El complemento directo*

A Anvendelse

me	Mi padre me lleva a Pelegrina	Min far kører mig til Pelegrina.
te	Te llevo a Madrid.	Jeg kører dig til Madrid.
lo)Encontraste a Balbino? Sí, lo encontré en el camino.	Mødtedu Balbino? Ja, jeg mødte ham på vejen.
)Compraste el pan? Sí, lo compré en el supermercado.	Købte du brødet? Ja, jeg købte det i supermarkedet.
	Señor Nielsen,) lo llevo A la discoteca?	Hr. Nielsen, skal jeg køre Dem til diskoteket?
la)Encontraste a Esperanza? Sí, la encontré en el camino.	Mødte du Esperanza? Ja, jeg mødte hende på vejen.
)Compraste la fruta? Sí, la compré en el supermercado.	Købte du frugten? Ja, jeg købte den i supermarkedet.
	Doña Esperanza,) la llevo A Sigüenza?	Doña Esperanza, skal Jeg køre Dem til Sigüenza?
nos	Mi padre nos lleva a Pelegrina.	Min far kører os til Pelegrina.
os	Os llevo a Madrid.	Jeg kører jer til Madrid.
los)Encontraste a Balbino y a su amigo? Sí, los encontré en el camino.	Mødte du Balbino og hans ven? Ja, jeg mødte dem på vejen.
	Señores,) los llevo a Valencia?	De herrer, skal jeg køre Dem til Valencia?
las)Encontraste a Esperanza y a su amiga?	Mødte du Esperanza og hendes veninde?
	Sí, las encontré en el camino.	Ja, jeg mødte dem på vejen.
	Señoras,) las llevo a Valencia?	Mine damer, skal jeg køre Dem til Valencia?

B Placering

- 1) Det personlige stedord placeres foran det personbøjede udsagnsord.

Te visito en Madrid.	Jeg besøger dig i Madrid.
No la visito hoy.	Jeg besøger hende ikke i dag.
Nunca lo he visitado.	Jeg har aldrig besøgt ham .

2) Ved navneform kan det personlige stedord placeres.

enten

1) før det personbøjede udsagnsord:
Te voy a visitar en Madrid. Jeg vil besøge **dig** i Madrid.

eller

2) efter navneform og sammenskrevet med denne
Voy a visitarte en Madrid. Jeg vil besøge **dig** i Madrid.

I talesprog foretrækker man mulighed 1).

3) Ved gerundium kan det personlige stedord placeres

enten

1) før det personbøjede udsagnsord:
Lo estoy pensando. Jeg sidder og tænker over **det**.

eller

2) efter gerundium:
Estoy pensando **lo**. Jeg sidder og tænker over **det**.

I talesprog foretrækker man mulighed 1).

4) Det personlige stedords placering ved bydeform. Se § 65.

§ 36 Personlige stedord som hensynsled *El complemento indirecto*

A Anvendelse

me El panadero me trae el pan.	Bageren kommer med brød til mig .
te ¿Quién te ha comprado las flores?	Hvem har købt blomsterne til dig ?
le La firma le manda el televisor.	Firmaet sender ham/hende/Dem tv-apparatet.
nos Papá, ¿ nos compras unas revistas?	Far, køber du nogle ugeblade til os ?
os No, no os compro nada.	Nej, jeg køber ikke noget til jer .
les La firma les manda el televisor.	Firmaet sender dem/Dem tv-apparatet.

Obs.! Gentagelse af hensynsleddet med det personlige stedord forekommer hyppigt. Det personlige stedord kan i det tilfælde ikke oversættes til dansk.

)Le das el libro a mi hermana ?	Giver du bogen til min søster ?
l	l
Les he dicho a los estudiantes	Jeg har sagt til de studerende ,
l	l
que trabajen más.	at de skal arbejde mere.

B Placering

Det personlige stedord som hensynsled placeres på samme måde, som når det står som genstandsled. (jf. § 35 B)

Mi madre me compra un <i>comic</i> .	Min mor køber en tegneserie til mig .
Mi padre no me compra muchos regalos.	Min far køber ikke mange gaver til mig .
)Quién os ha dado las flores?	Hvem har givet jer blomsterne?
Te voy a comprar el libro mañana. (Voy a comprar te el libro mañana.)	Jeg køber (vil købe) bogen til dig i morgen.
Les estoy preparando una paella. (Estoy prepará ndoles una paella.)	Jeg er ved at lave en paella til dem/Dem .

C Gustar og andre udsagnsord, der kræver hensynsled

En del spanske udsagnsord, fx *gustar*, *encantar*, *apetecer*, *parecer*, *importar* forbindes med det personlige stedord som hensynsled.

Disse udtryk volder besvær i oversættelse, da deres grammatiske opbygning ikke svarer til den danske.

Me gusta el vino.	Jeg kan lide vin.
Q " x	x " Ä
Me gustan las sevillanas?	Jeg kan lide at danse.
Le encanta venir a Pelegrina.	Han/hun holder meget af at komme til pelegrina.
Le apetece pescado.	Han/hun har lyst til fisk.

Alle disse sætninger kan forstærkes med et forholdsordsled:

A mí me gusta el vino.	Jeg kan lide vin.
) A ti te gustan las sevillanas?	Kan du lide sevillanas?
A él le encanta venir a Pelegrina.	Han holder meget af at komme til Pelegrina.
) A María le apetece pescado?	Har Maria lyst til fisk?

§ 37 Tilbagevisende stedord Los pronombres reflexivos

A Anvendelse

De tilbagevisende stedord viser tilbage til grundledet (de reflekterer eller spejler grundledet).

Elisa se lava.	Elisa vasker sig .
lavarse	at vaske sig
me lavo	jeg vasker mig
te lavas	du vasker dig
se lava	han/hun/den/det vasker sig /De vasker Dem
nos lavamos	vi vasker os
os laváis	I vasker jer
se lavan	de vasker sig /De vasker Dem

B Placering

- 1) De tilbagevisende stedord placeres normalt umiddelbart foran det personbøjede udsagnsord.

Me lavo por la mañana.	Jeg vasker mig om morgenen.
Nunca se lava por la mañana.	Han/hun vasker sig aldrig om morgenen.
Me he casado con Isabel.	Jeg har giftet mig med Isabel.

- 2) Ved navneform kan det tilbagevisende stedord placeres

enten

1) før det personbøjede udsagnsord:

Me voy a lavar.	Jeg skal til at vaske mig .
------------------------	------------------------------------

eller

2) efter navneform og sammenskrevet med denne.

Voy a la varme .	Jeg skal til at vaske mig .
-------------------------	------------------------------------

I talesproget foretrækker man mulighed 1).

- 3) Ved gerundium kan det tilbagevisende stedord placeres

enten

1) før det personbøjede udsagnsord:

Me estoy lavando.	Jeg er ved at vaske mig .
--------------------------	----------------------------------

eller

2) efter gerundium:

Estoy lavándo me .	Jeg er ved at vaske mig .
---------------------------	----------------------------------

I talesprog foretrækker man mulighed 1).

og Obs.! Ved bekræftende bydeform placeres det tilbagevisende stedord altid efter udsagnsordet skrives sammen med dette. (§ 65).

(Cásate con Amanda!	Gift dig med Amanda!
---------------------	-----------------------------

Obs.! Navneform skrives altid i ét ord:

casarse at gifte **sig**

C **Se i betydningen 'man':** se § 70.9

D

1) En række udsagnsord er tilbagevisende, ligesom på dansk.

lavarse	at vaske sig
arreglarse	at gøre sig i stand
sentarse (e>ie)	at sætte sig
sentirse (e>ie)	at føle sig
quejarse	at beklage sig
casarse	at gifte sig
decidirse	at beslutte sig
divertirse (e>ie)	at more sig
encontrarse (o>ue)	at befinde sig
imaginarse	at forestille sig
preocuparse	at bekymre sig
dirigirse	at henvende sig

2) En række udsagnsord er tilbagevisende på spansk, men ikke på dansk.

llamarse	at hedde
despertarse (e>ie)	at vågne
levantarse	at stå op
ducharse	at tage brusebad
bañarse	at tage bad
acostarse (o>ue)	at gå i seng
reunirse	at mødes
acordarse (o>ue)	at huske

Nogle udsagnsord skifter betydning ved at få tilføjet det tilbagevisende stedord.

ir	at rejse, at gå
irse	at tage af sted
quedar	at aftale, at være tilbage
quedarse	at (for)blive

§ 38 Ejestedord *Los pronombres posesivos*

Ejestedordene står foran det navneord, de lægger sig til.

Læg mærke til, at kun *nuestro* og *vuestro* bøjes i både køn og tal.

	Hankøn		Hunkøn	
Det, man ejer, står i ental	mi	disco <i>min plade</i>	mi	carta <i>mit brev</i>
	tu	disco <i>din plade</i>	tu	carta <i>dit brev</i>
	su*	disco <i>hans plade</i>	su*	carta <i>hans brev</i>
	nuestro	disco <i>vores plade</i>	nuestra	carta <i>vores brev</i>
	vuestro	disco <i>jeres plade</i>	vuestra	carta <i>jeres brev</i>
	su	disco <i>jeres plade</i>	su	carta <i>deres brev</i>
	mis	discos <i>mine plader</i>	mis	cartas <i>mine breve</i>
	tus	discos <i>dine plader</i>	tus	cartas <i>dine breve</i>

Det, man ejer, står i flertal	sus* discos <i>hans plader</i>	sus* cartas <i>hans breve</i>
	nuestros discos <i>vores plader</i>	nuestras cartas <i>vores breve</i>
	vuestros discos <i>jeres plader</i>	vuestras cartas <i>jeres breve</i>
	sus discos <i>deres plader</i>	sus cartas <i>deres breve</i>

* su/sus kan betyde:
hans/hendes/dens/dets/sin/sit/Deres/deres/sine

§ 39 Påpegende stedord *Los pronombres demostrativos*

A Påpegende stedord som tillægsord står foran navneordet.

	Ental		Flertal	
Hankøn	este		estos	
	ese	chico	esos	chicos
	aquel		aquellos	
Hunkøn	esta		estas	
	esa	chica	esas	chicas
	aquella		aquellas	

Este = *den/det her; denne/dette her* peger på den eller det, der befinder sig nær den talende.

Ese = *den/det (dér)*; peger på den eller det, der befinder sig nær den, der tales til.

Aquel = *den/det (dér)*; peger på den eller det, der befinder sig længere væk fra den talende.

Este bruges i tidsudtryk, der refererer til nutiden.

esta mañana	i morges, her til morgen, i formiddags
esta tarde	i eftermiddag, i eftermiddags, i aften
este noche	i aften, her til aften, i nat
este año	i år
este verano	i sommer

Aquel bruges i tidsudtryk, der referer til fortiden.

en aquel periodo	dengang, på den tid
en aquella época	dengang, på den tid

B Påpegende stedord som navneord står alene.

1)
El profesor:)De uién son estos libros? Læreren: Hvis er de her bøger?

El niño:)**Estos**? Pues, no sé. Barnet: De her? Det ved jeg ikke.

2)
Formerne **esto** – dette her, det her
eso – det dér
aquello – det dér

er ubøjelige i køn og tal.

De refererer til noget ukendt, noget abstrakt.

Esto es interesante.
)Qué es eso?

Det her er interessant.
Hvad er det dér for noget?

§ 40 Henførende stedord *Los pronombres relativos*

Que = *som, der* henviser både til personer og til ting og er ubøjeligt.

Antonio compra el disco
que se llama Non-stop.

Antonio køber den plade,
der hedder Non-stop.

Daniel y Juan, que son amigos
de Ramón, van a Pelegrina.

Daniel og Juan, som er Ramóns
venner, tager til Pelegrina.

La casa en que vive el señor Nielsen,
está en Salamanca.

Det hus, som hr. Nielsen bor i,
ligger i Salamanca.

Det henførende stedord kan aldrig udelades på spansk.

La revista **que** compré ayer, se llama (*Hola!*).

Det ugeblad, L jeg købte i går, hedder (*Hola!*).

§ 41 Spørgende stedord *Los pronombres interrogativos*

)**Qué** hvad?

)Qué hora es?

Hvad er klokken?

)**Cuál?** hvilken/
 hvilket?

)Cuál (de las fotos)
 prefieres

Hvilket (af fotografierne)
foretrækker du?

)**Cuáles?** hvilke?

)Cuáles (de las
fotos) prefieres?

Hvilke (af fotografierne)
foretrækker du?

Obs.! *Cuál* optræder i betydningen *hvad?*, når det indleder et spørgsmål, hvor udsagnsordet er *ser* (=at være).

)Cuál es tu profesión?

Hvad er dit arbejde?

)Cuál es tu número de teléfono?

Hvad er dit telefonnummer?

)**Quién?** hvem?

)Quién es Dalí?

Hvem er Dalí?

)**Quiénes?** hvem?

)Quiénes son estos
chicos?

Hvem er de(her)
drengene?

)**Dónde?** hvor?

)Dónde está el museo?

Hvor ligger museet?

)**Adónde?** hvorhen?

)Adónde va Ramón?

Hvor skal Ramón hen?

)**De Dónde?** hvorfra?

)De dónde es Picasso?

Hvor er Picasso fra?

)**Cuándo?** hvornår?

)Cuándo vas a
España?

Hvornår rejser du til
Spanien?

)**Cómo?** hvordan?

)Cómo es el
presentador?

Hvordan er
studieværten?

)**Por qué?** hvorfor?

)Por qué prepara la

Hvorfor laver

	madre una tarta?	moderen en lagkage?
) Cuánto/-a? hvor meget?)Cuánto vale?	Hvor meget koster det/den?
) Cuántos/-as? hvor mange?)Cuántos televisores necesita Antonio?	Hvor mange tv-apparater har Antonio brug for?

Læg mærke til at spørgeord altid skrives med trykstreg.

§ 42 Ubestemt stedord *Los pronombres indefinidos*

algo	<i>noget</i>	nada	<i>ikke noget, ingenting, intet</i>
alguien	<i>nogen</i>	nadie	<i>ingen, ikke nogen</i>
alguno	<i>nogen</i>	ninguno	<i>ingen</i>
alguna	<i>nogen</i>	ninguna	<i>ingen</i>
algunos	<i>nogle</i>	-	
algunas	<i>nogle</i>	-	

A **Algo**><**nada**

Algo og *nada* kan ikke bøjes og står som navneord.

)Quieres algo? Vil du ha' noget?

Når *nada* placeres efter udsagnsordet, skal der et *no* foran udsagnsordet.

No quiero nada. Jeg vil ikke ha' noget.

Obs.! *Algo* og *nada* står også som biord.

)Algo más? Var der andet?
No, nada más. Nej, der var ikke andet.

B **Alguien**><**nadie**

Alguien og *nadie* kan ikke bøjes. Bruges om personer og kan kun stå alene, dvs. som navneord.

)Alguien quiere café? Er der nogen, der vil ha' kaffe?

Nadie lava un plato. Der er ingen, der vasker op.

Når *nadie* placeres efter udsagnsordet, skal der et *no* foran udsagnsordet. Se også § 20C.

Aquí no hay nadie. Her er der ikke nogen.

C **Alguno**><**ninguno**

Alguno og *ninguno* bruges om personer og ting.

1) *Alguno* og *ninguno* som navneord.

Alguno bøjes i køn og tal.

)Has visto a alguna de las chicas? Har du set nogen af pigerne?

Ninguno bøjes kun i køn, ikke i tal.

Når *ninguno* placeres efter udsagnsordet, skal der stå et *no* foran udsagnsordet.
Se § 20 C.

No he visto a ninguna
de las chicas.

Jeg har ikke set nogen af
pigerne.

2) *Alguno* og *ninguno* som tillægsord

Alguno bøjes i køn og tal.

He pedido algunas cosas
para mi hijo.

Jeg har bedt om nogle ting
til min søn.

Foran navneord i hankøn, ental forkortes *alguno* til *algún*.

)Vamos a algún bar?

Skal vi gå hen på en eller anden bar?

Ninguno bøjes kun i køn, ikke i tal.

No tiene ninguna amiga.

Han/hun har ikke nogen veninde.

Foran navneord i hankøn, ental forkortes *ninguno* til *ningún*.

No tiene ningún amigo.

Han/hun har ikke nogen ven.

Obs.! Det danske *ingen/ikke nogen* svarer ofte til et *no* på spansk.

No hay *coca cola*
en el supermercado

Der er ingen *cocal-cola*
i supermarkedet.

Udsagnsord *Los verbos* § 43-69

§ 43 og 44 bringer en oversigt over både regelmæssige og uregelmæssige udsagnsords bøjningsformer. Oversigterne kan bruges som opslagssider. Udsagnsordenes tider og deres anvendelse behandles særskilt i § 49-57.

§ 43 Regelmæssige udsagnsord

Spanske udsagnsord inddeles efter deres endelser i navneform i tre bøjninger:
-ar, -er, -ir.

-ar bøjning

Navneform	Nutid	Førnutid	Præteritum	Imperfektum
<i>Infinitivo</i>	<i>Presente</i>	<i>Perfecto Pretérito</i>	<i>Imperfecto</i>	
cantar	cant o	he	cant é	cant aba
at synge	cant as	has	cant aste	cant abas
	cant a	ha	cant ó	cant aba

Gerundium	cant amos	hemos	cant ado	cant amos	cant ábamos
<i>Gerundio</i>	cant áis	habéis	cant ado	cant asteis	cant abais
cantando	cant an	han	cant ado	cant aron	cant aban

-er bøjning

comer	com o	he	com ido	com í	com ía
<i>at spise</i>	com es	has	com ido	com iste	com ías
	com e	ha	com ido	com ió	com ía
Gerundium	com emos	hemos	com ido	com imos	com íamos
<i>Gerundio</i>	com éis	habéis	com ido	com isteis	com íais
comiendo	com en	han	com ido	com ieron	com ían

-ir bøjning

vivir	viv o	he	viv ido	viv í	viv ía
<i>at bo, leve</i>	viv es	has	viv ido	viv iste	viv ías
	viv e	ha	viv ido	viv ió	viv ía
Gerundium	viv imos	hemos	viv ido	viv imos	viv íamos
<i>Gerundio</i>	viv ís	habéis	viv ido	viv isteis	viv íais
viviendo	viv en	han	viv ido	viv ieron	viv ían

Fremtid <i>Futuro</i>	Fortids fremtid <i>Potencial</i>	Konjunktiv <i>Subjuntivo</i>	Bydeform <i>Imperativo</i>
cantar é	cantar ía	cant e	
cantar ás	cantar ías	cant es	cant a
cantar á	cantar ía	cant e	cant e
cantar emos	cantar íamos	cant emos	
cantar éis	cantar íais	cant éis	cant ad
cantar án	cantar ían	cant en	cant en
comer é	comer ía	com a	
comer ás	comer ías	com as	com e
comer á	comer ía	com a	com a
comer emos	comer íamos	com amos	
comer éis	comer íais	com áis	com ed
comer án	comer ían	com an	com an
vivir é	vivir ía	viv a	
vivir ás	vivir ías	viv as	viv e
vivir á	vivir ía	viv a	viv a
vivir emos	vivir íamos	viv amos	
vivir éis	vivir íais	viv áis	viv id
vivir án	vivir ían	viv an	viv an

Uregelmæssige udsagnsord § 44-48

§ 44 Oversigt (alfabetisk)

Denne oversigt indeholder **ikke**

1) udsagnsord, der **kun** har diftongering. Se § 45

- 2) udsagnsord, der **kun** har vokalskifte. Se § 46
 3) udsagnsord, der har vokalskifte **og** diftongering. Se § 47
 4) udsagnsord, der **kun** er uregelmæssige i kort tillægsform. Se § 52. A 2

Navneform <i>Infinitivo</i>	Nutid <i>Presente</i>	Førnutid <i>Perfecto</i>		Præteritum <i>Preterito</i>	Imperfektum <i>Imperfecto</i>
Conocer <i>at kende</i>	conozco conoces conoce	he has ha	conocido conocido conocido	conocí conociste conoció	conocía conocías conocía
Gerundium <i>Gerundio</i> cenociendo	conocemos conocéis conocen	hemos habéis han	conocido conocido conocido	conocimos conocisteis conocieron	conocíamos conocíais conocían
Dar <i>at give</i>	doy das da	he has ha	dado dado dado	dí diste dio	daba dabas daba
Gerundium <i>Gerundio</i> dando	damos dais dan	hemos habéis han	dado dado dado	dimos disteis dieron	dábamos dabais daban
Decir <i>at sige</i>	digo dices dice	he has ha	dicho dicho dicho	dije dijiste dijo	decía decías decía
Gerundium <i>Gerundio</i> diciendo	decimos decís dicen	hemos habéis han	dicho dicho dicho	dijimos dijisteis dijeron	decíamos decíais decían
Estar <i>at være</i>	estoy estás está	he has ha	estado estado estado	estuve estuviste estuvo	estaba estabas estaba
Gerundium <i>Gerundio</i> estando	estamos estáis están	hemos habéis han	estado estado estado	estuvimos estuvisteis estuvieron	estábamos estabais estaban

Fremtid <i>Futuro</i>	Fortids fremtid <i>Potencial</i>	Konjunktiv <i>Subjuntivo</i>		Bydeform <i>Imperativo</i>
conoceré conocerás conocerá conoceremos conoceréis conocerán	conocería conocerías conocería conoceríamos conoceríais conocerían	conozca conozcas conozca conozcamos conozcáis conozcan		conoce conoced conozcan
				conozca

Navneform <i>Infinitivo</i>	Nutid <i>Presente</i>	Førnutid <i>Perfecto</i>		Præteritum <i>Preterito</i>	Imperfektum <i>Imperfecto</i>
Haber <i>at have</i>	he has ha	he has ha	habido habido habido	hube hubiste hubo	había habías había
Gerundium <i>Gerundio</i>	hemos habéis	hemos habéis	habido habido	hubimos hubisteis	habíamos habíais

habiendo	han	han	habido	hubieron	habían
Hacer	hago	he	hecho	hice	hacía
<i>at gøre</i>	haces	has	hecho	hiciste	hacías
	hace	ha	hecho	hizo	hacía
Gerundium	hacemos	hemos	hecho	hicimos	hacíamos
<i>Gerundio</i>	hacéis	habéis	hecho	hicisteis	hacíais
haciendo	hacen	han	hecho	hicieron	hacían
Ir	voy	he	ido	fui	iba
<i>at gå, rejse</i>	vas	has	ido	fuieste	ibas
	va	ha	ido	fue	iba
Gerundium	vamos	hemos	ido	fuimos	íbamos
<i>Gerundio</i>	vais	habéis	ido	fuiesteis	ibais
yendo	van	han	ido	fueron	iban
Oír	oigo	he	oído	oí	oía
<i>at høre</i>	oyes	has	oído	oíste	oías
	oye	ha	oído	oyó	oía
Gerundium	oímos	hemos	oído	oímos	oíamos
<i>Gerundio</i>	oís	habéis	oído	oísteis	oíais
yoendo	oyen	han	oído	oyeron	oían
Poder	puedo	he	podido	pude	podía
<i>at kunne</i>	puedes	has	podido	pudiste	podías
	puede	ha	podido	pudo	podía
Gerundium	podemos	hemos	podido	podimos	podíamos
<i>Gerundio</i>	podéis	habéis	podido	pudisteis	podíais
pudiendo	pueden	han	podido	pudieron	podían

Fremtid	Fortids fremtid	Konjunktiv	Bydeform
<i>Futuro</i>	<i>Potencial</i>	<i>Subjuntivo</i>	<i>Imperativo</i>
habré	habría	haya	
habrás	habrías	hayas	
habrá	habría	haya	
habremos	habríamos	hayamos	
habréis	habrías	hayáis	
habrán	habrían	hayan	
haré	haría	haga	
harás	harías	hagas	haz
hará	haría	haga	haga
haremos	haríamos	hagamos	
haréis	harías	hagáis	haced
harán	harían	hagan	hagan
iré	iría	vaya	
irás	irías	vayas	vé
irá	iría	vaya	vaya
iremos	iríamos	vayamos	
iréis	iríais	vayáis	id
irán	irían	vayan	vayan

oiré	oiría	oiga	
oirás	oirías	oigas	oye
oirá	oiría	oiga	oiga
oiremos	oiríamos	oigamos	
oiréis	oiríais	oigáis	oíd
oirán	oirían	oigan	oigan

podré	podría	puede
podrás	podrías	puedas
podrá	podría	puede
podremos	podríamos	podamos
podréis	podríais	podáis
podrán	podrían	puedan

Navneform <i>Infinitivo</i>	Nutid <i>Presente</i>	Førnutid <i>Perfecto</i>	Præteritum <i>Pretérito</i>	Imperfektum <i>Imperfecto</i>	
Poner <i>at anbringe</i>	pongo pones pone	he has ha	puesto puesto puesto	puse pusiste puso	ponía ponías ponía
Gerundium <i>Gerundio</i> poniendo	ponemos ponéis ponen	hemos habéis han	puesto puesto puesto	pusimos pusisteis pusieron	poníamos poníais ponían
Querer <i>at ønske, ville</i>	quiero quieres quiere	he has ha	querido querido querido	quise quisiste quiso	quería querías quería
Gerundium <i>Gerundio</i> queriendo	queremos queréis quieren	hemos habéis han	querido querido querido	quisimos quisisteis quisieron	queríamos queríais querían
Saber <i>at vide</i>	sé sabes sabe	he has ha	sabido sabido sabido	supe supiste supo	sabía sabías sabía
Gerundium <i>Gerundio</i> sabiendo	sabemos sabéis saben	hemos habéis han	sabido sabido sabido	supimos supisteis supieron	sabíamos sabíais sabían
Salir <i>at gå ud</i>	salgo sales sale	he has ha	salido salido salido	salí saliste salió	saliá salías salía
Gerundium <i>Gerundio</i> saliendo	salimos salís salen	hemos habéis han	salido salido salido	salimos salisteis saliéron	salíamos salíais salían
Ser <i>at være</i>	soy eres es	he has ha	sido sido sido	fui fuiste fue	era eras era
Gerundium <i>Gerundio</i> siendo	somos sois son	hemos habéis han	sido sido sido	fuimos fuistes fueron	éramos erais eran

Fortids

Fremtid <i>Futuro</i>	fremtid <i>Potencial</i>	Konjunktiv <i>Subjuntivo</i>	Bydeform <i>Imperativo</i>
pondré	pondría	ponga	
pondrás	pondrías	pongas	pon
pondrá	pondría	ponga	ponga
pondremos	pondríamos	pongamos	
pondréis	pondrías	pongáis	poned
pondrán	pondrían	pongan	pongan
querré	querría	quiera	
querrás	querrías	quieras	quiere
querrá	querría	quiera	quiera
querremos	querríamos	queramos	
querréis	querrías	queráis	quered
querrán	querrían	quieran	quieran
sabré	sabría	sepa	
sbarás	sabrías	sepas	sabe
sabrá	sabría	sepa	sepa
sabremos	sabríamos	sepamos	
sabréis	sabríais	sepáis	sabed
sabran	sabrían	sepan	sepan
saldré	saldría	salga	
saldrás	saldrías	salgas	sal
saldrá	saldría	salga	salga
saldremos	saldríamos	salgamos	
saldréis	saldríais	salgáis	salid
saldrán	saldrían	salgan	salgan
seré	sería	sea	sé
serás	serías	seas	sé
será	sería	sea	sea
seremos	seríamos	seamos	
seréis	seríais	seáis	sed
serán	serían	sean	sean

Navneform <i>Infinitivo</i>	Nutid <i>Presente</i>	Førnutid <i>Perfecto</i>	Præteritum <i>Pretérito</i>	Imperfektum <i>Imperfecto</i>	
Tener <i>at have</i>	tengo	he	tenido	tuve	tenía
	tienes	has	tenido	tuviste	tenías
	tiene	ha	tenido	tuvo	tenía
Gerundium <i>Gerundio</i>	tenemos	hemos	tenido	tuvimos	teníamos
	tenéis	habéis	tenido	tuvisteis	teníais
	tienen	han	tenido	tuvieron	tenían
Traer <i>at bringe</i>	traigo	he	traído	traje	traía
	traes	has	traído	trajiste	traías
	trae	ha	traído	trajo	traía
Gerundium <i>Gerundio</i>	traemos	hemos	traído	trajimos	traíamos
	traéis	habéis	traído	trajisteis	traíais
	traen	han	traído	trajeron	traían
Venir <i>at komme</i>	vengo	he	venido	vine	venía
	vienes	has	venido	viniste	venías

	viene	ha	venido	vino	venía
Gerundium	venimos	hemos	venido	vinimos	veníamos
<i>Gerundio</i>	venís	habéis	venido	vinisteis	vínais
viniendo	vienen	han	venido	vinieron	venían
Ver	veo	he	visto	vi	veía
<i>at se</i>	ves	has	visto	viste	veías
	ve	ha	visto	vio	veía
Gerundium	vemos	hemos	visto	vimos	veíamos
<i>Gerundio</i>	veis	habéis	visto	visteis	veíais
viendo	ven	han	visto	vieron	veían

Fremtid	Fortids fremtid	Konjunktiv	Bydeform
<i>Futuro</i>	<i>Potencial</i>	<i>Subjuntivo</i>	<i>Imperativo</i>
tendré	tendría	tenga	
tendrás	tendrían	tengas	ten
tendrá	tendría	tenga	tenga
tendremos	tendríamos	tengamos	
tendréis	tendrían	tengáis	tened
tendrán	tendrían	tengan	tengan
traeré	traería	traiga	
traerás	traerían	traigas	trae
traerá	traería	traiga	traiga
traeremos	traeríamos	traigamos	
traeréis	traerían	traigáis	traed
traerán	traerían	traigan	traigan
vendré	vendría	venga	
vendrás	vendrían	vengas	ven
vendrá	vendría	venga	venga
vendremos	vendríamos	vengamos	
vendréis	vendrían	vengáis	venid
vendrán	vendrían	vengan	vengan
veré	vería	vea	
verás	verían	veas	ve
verá	vería	vea	vea
veremos	veríamos	veamos	
veréis	verían	veáis	ved
verán	verían	vean	vean

§ 45 Diftongering

I en gruppe udsagnsord diftongerer sammens vokal i nutid, konjunktiv og bydeform.

Diftongeringen forekommer kun i de former, hvor trykket ligger på stammens vokal.

A Nutid

1) e>ie

pensar at tænke

querer at ville
at ønske
at elske

sentir at føle

pienso
piensas
piensa
pensamos
pensáis
piensan

quiero
quieres
quiere
queremos
queréis
quieren

siento
sientes
siente
sentimos
sentís
sienten

2) **o>ue**

soñar at drømme

volver at vende tilbage

dormir at sove

sueño
sueñas
sueña
soñamos
soñáis
sueñan

vuelvo
vuelves
vuelve
volvemos
volvéis
vuelven

duermo
duermes
duerme
dormimos
dormís
duermen

Obs.! Kun ét udsagnsord diftongerer **u>ue**:

jugar
juego

at lege, spille
jeg leger, spiller

B Konjunktiv

Konjunktiv diftonger i de samme former som i nutid, men udsagnsordet har andre endelser. Se § 58

C Bydeform

1) **e>ie**

	pensar	querer	sentir
(tú)	piensa	quiera	siente
(usted)	piense	quiera	sienta
(vosotros)	pensad	quered	sentid
(ustedes)	piensen	quieran	sientan

2) **o>ue**

	soñar	volver	dormir
(tú)	sueña	vuelve	duerme
(usted)	sueñe	vuelva	duerma
(vosotros)	soñad	volved	dormid
(ustedes)	sueñen	vuelvan	duerman

D Nogle udsagnsord, der diftongerer **e>ie**:

empezar
despertarse
recomendar
sentarse

at begynde
at vågne
at anbefale
at sætte sig

nevar	at sne
perder	at miste
defender	atforsvare
entender	at forstå

Nogle udsagnsord, der diftongerer **o>ue**:

poder	at kunne
acostarse	at gå i seng
encontrar	at finde/møde
mover	at bevæge
recordar	at huske
contar	at fortælle
llover	at regne

§ 46 Vokalskifte

Vokalskifte **e>i** finder kund sted i visse **-ir** udsagnsord.

Vokalskifte sker i de former af udsagnsordet, hvor endelsen **ikke** indeholder et betonet i.

Pedir at bede om

Gerundium: pidiendo

Nutid	Præteritum	Konjunktiv	Bydeform
pido	pedí	pidá	
pides	pediste	pidas	pide (tú)
pide	pidió	pidá	pidá (usted)
pedimos	pedimos	pidamos	
pedís	pedisteis	pidáis	pedid (vosotros)
piden	pidieron	pidan	pidan (ustedes)

Nogle udsagnsord med vokalskifte:

servis	at tjene
seguir	at fortsætte, at følge
perseguir	at forfølge

§ 47 Diftongering og vokalskifte

- A I en mindre gruppe **-ir** udsagnsord forekommer der både diftongering og vokalskifte efter de same regler som i § 45 og § 46.

Sentir at føle (*e>ie* og *e>i*)

Gerundium sintiendo

Nutid	Præteritum	Konjunktiv	Bydeform
siento	sentí	sienta	
sientes	sentiste	sientas	siente (tú)
siente	sintió	sienta	sienta (usted)
sentimos	sentimos	sintamos	

sentís	sentisteis	sintáis	sentid (vosotros)
sienten	sintieron	sientan	sientan (ustedes)

Et andet eksempel på udsagnsord med diftongering og vokalskifte er

preferir at foretrække

B Kun to udsagnsord har diftongering **o>ue** og vokalskifte **o>u**:

dormir at sove
morir at dø

Dormir at sove

Gerundium: durmiendo

Nutid	Præteritum	Konjunktiv	Bydeform
duermo	dormí	duerma	
duermes	dormiste	duermas	duerme (tú)
duerme	durmió	duerma	duerma (usted)
dormimos	dormimos	durmamos	
dormís	dormisteis	durmáis	dormid (vosotros)
duermen	durmieron	duerman	duerman (ustedes)

§ 48 Udsagnsord på -go

Nogle udsagnsord ender i nutid, 1. person ental på -go.

Navneform		Nutid, 1. person, ental
decir	at sige	digo
hacer	at lave, at gøre	hago
oír	at høre	oigo
poner	at sætte, at anbringe	pongo
salir	at gå ud	salgo
tener	at have	tengo
traer	at bringe herhen)	traigo
venir	at komme	vengo

Andre uregelmæssige former af disse udsagnsord: se § 44.

Udsagnsordets tider og deres anvendelse § 49-57

§ 49 Nutid *El presente*

A **-ar** bøjning

spanske udsagnsord inddeles efter deres endelser i navneform i tre bøjninger. Den største gruppe af udsagnsord tilhører **-ar** bøjning.

cantar at synge

canto	jeg synger
cantas	du synger
canta	han/hun/den/det/De synger
cantamos	vi synger
cantáis	I synger
cantan	de/De synger

Andre udsagnsord efter *-ar* bøjning:

hablar	at tale
esperar	at vente
llegar	at komme

B -er bøjning

comer	at spise
como	jeg spiser
comes	du spiser
come	han/hun/den/det/De spiser
comemos	vi spiser
coméis	I spiser
comen	de/De spiser

Andre udsagnsord efter *-er* bøjning:

beber	at drikke
aprender	at lære
comprender	at forstå

C -ir bøjning

vivir	at bo, leve
vivo	jeg bor
vives	du bor
vive	han/hun/den/det/De bor
vivimos	vi bor
vivís	I bor
viven	de/De bor

Andre udsagnsord efter *-ir* bøjning:

escribir	at skrive
subir	at gå op

Obs.! Uregelmæssige nutidsformer: se § 44-48

D Anvendelse

- 1) Nutidsformen anvendes om noget, der foregår i nutiden.

La chica canta bien.
Muchos estudiantes viven
en Salamanca.

Pigen synger godt.
Der bor mange studerende i
Salamanca.

- 2) Nutidsformen kan også bruges om noget fremtidigt, hvis sætningen indeholder et tidsudtryk, der angiver fremtid. F.eks. *mañana*.

Mañana vamos a Pelegrina.

I morgen tager vi (vil vi tage)
til Pelegrina.

§ 50 Udvidet nutid

A Bøjning

Udvidet nutid er sammensat af *estar* i nutid + gerundium.

Gerundium svarer til den engelske *-ing*-form (*cantando* = syngende).

Gerundium kan ikke bøjes i køn og tal.

estoy	
estás	
está	cantando (-ar bøjning)
estamos	comiendo (-er bøjning)
estáis	viviendo (-ir bøjning)
están	

Obs.! Uregelmæssig gerundium: se § 44, 46, 47

B Anvendelse

Estar + gerundium bruges for at udtrykke en igangværende handling.

Los chicos están cantando.

Børnene står/sidder og synger

Fernandito está comiendo
un bocadillo.

Fernandito er ved at spise en
sandwich.

§ 51 Nær fremtid

A Bøjning

Nær fremtid er sammensat af *ir* i nutid + *a* + navneform

voy		
vas		
va		cantar
vamos	a	comer
vais		vivir
van		

B Anvendelse

Ir + *a* + navneform udtrykker noget, der er nært forestående og anvendes meget i talesprog.

)Qué vas a hacer esta noche?
Voy a estudiar.

Hvad skal du lave i aften?
Jeg skal læse.

Obs.! Ang. *fremtid* se også § 56.
Ang. det danske *skal*: se § 70.13

§ 52 Førnutid *El perfecto*

A Bøjning

- 1) Førnutid er sammensat af hjælpeudsagnsordet *haber* + kort tillægsform.

Hjælpeudsagnsordet og kort tillægsform må ikke skilles.

Kort tillægsform er ubøjelig, når den står sammen med *haber*.

he	
has	
ha	cantado (-ar bøjning)
hemos	comido (-er bøjning)
habéis	vivido (-ir bøjning)
han	

- 2) Uregelmæssig kort tillægsform

Nedenstående udsagnsord har uregelmæssig kort tillægsform.

abrir	>	abierto	åbnet
decir	>	dicho	sagt
hacer	>	hecho	gjort
escribir	>	escrito	skrevet
morir	>	muerte	død
poner	>	puesto	anbragt
ver	>	vusto	set
volver	>	vuelto	vendt tilbage

B Anvendelse

- 1) Bruges om en handling med tilknytning til nutiden.

)Has visto a Isabel Preysler en el último (HOLA!?) Har du set Isabel Preysler i det sidste (HOLA!?)

- 2) I forbindelse med tidsudtryk som *esta mañana*, *esta noche* er der på spansk en tendens til at bruge førnutid, hvor der normalt bruges datid på dansk.

Esta mañana Elisa ha preparado el desayuno. I morges lavede Elisa morgenmad.

Obs.! Læg mærke til at man på spansk kun bruger *haber* som hjælpeudsagnsord.

Dos hombres elegantes han entrado en escena. To elegante mænd er kommet ind på scenen.

Obs.! Udsagnsordet *acabar de* efterfulgt af navneform udtrykker en handling, der netop er sket og oversættes med førnutid.

Jesús acaba de ganar cinco mil pesetas. Jesús har lige vundet fem tusinde pesetas.

§ 53 Præteritum *El pretérito*

Dansk datid modsvarer af to tider på spansk:
præteritum og imperfektum.

Valget mellem præteritum/imperfektum afhænger af, hvordan man anskuer det, der fortæller i datid. F.Eks. om man lægger vægt på, at en handling er afsluttet (præteritum), eller om man vil beskrive en tilstand (imperfektum). Se § 55

A Bøjning

1) Regelmæssig præteritum

-ar bøjning

cantar	at synge
canté	jeg sang
cantaste	du sang
cantó	han/hun/den/det/De sang
cantamos	vi sang
cantasteis	I sang
cantaron	de/De sang

Obs.! Læg mærke til at 1. person flertal er den samme som i nutid.

-er bøjning

comer	at spise
comí	jeg spiste
comiste	du spiste
comió	han/hun/den/det/De spiste
comimos	vi spiste
comisteis	I spiste
comieron	de/De spiste

-ir bøjning

vivir	at bo, leve
viví	jeg boede
viviste	du boede
vivió	han/hun/den/det/De boede
vivimos	vi boede
vivisteis	I boede
vivieron	de/De boede

Obs.! Læg mærke til at 1. person flertal er den samme som i nutid.

2) Uregelmæssige præteritumsformer

Nogle hyppigt brugte udsangsord har uregelmæssig præteritum. De ændrer stammen og får følgende endelser.

Navneform	Præteritumstamme	Præteritumendelser
decir	dij-	
estar	estuv-	
hacer	hic-	e
poder	pud-	iste
poner	pus-	o
querer	quis-	imos
saber	sup-	isteis
tener	tuv-	ieron
traer	traj-	
venir	vin-	

Obs.! 3. person ental af *hacer* er **hizo**
3. person flertal af *decir* er **dijeron**
3. person flertal af *traer* er **trajeron**

- 3) Andre uregelmæssige præteritumsformer: se § 44, 46 og 47

B Anvendelse

Præteritum anvendes ved

- 1) En handling, der foregik inden for et afgrænset tidsrum.

Durante los años 70 Pedro hizo varias películas cortas.	I løbet af 70'erne lavede Pedro adskillige kortfilm.
---	--

- 2) En handling, der foregik på et bestemt tidspunkt.

Ayer Almodóvar compró un pasaje para Los Angeles.	I går købte Almodóvar en billet til Los Angeles.
---	--

- 3) En indtrædende handling

La película tuvo gran éxito.	Filmen fik stor succes.
------------------------------	-------------------------

- 4) En eller flere afsluttede begivenheder, der fører handlingen videre.

A	B	C	D	Z
Ayer Pilar Gómez llevo a Madrid a las cuatro de la tarde.				I går ankom Pilar Gómez til Madrid klokken fire om eftermiddagen.
Primero visitó a su tía.				Først besøgte hun sin tante.
Después llamó a una amiga.				Derefter ringede hun til en veninde.
A las nueve salieron juntas.				Klokken ni gik de i byen sammen.
A las tres de la mañana Pilar volvió a casa de su tía.				Klokken tre om morgenen vendte Pilar hjem til sin tante.

- 5) En handling, der gentages et bestemt antal gange.

1	2	3	
Ayer te llamé tres veces.			I går ringede jeg til dig tre gange.

§ 54 Imperfektum *El imperfecto*

A Bøjning

1) Regelmæssig bøjning

-ar bøjning

cantar	at synge
cantaba	jeg sang
cantabas	du sang
cantaba	han/hun/den/det/De sang
cantábamos	vi sang
cantabais	I sang
cantaban	de/De sang

-er bøjning

comer	at spise
comía	jeg spiste
comías	du spiste
comía	han/hun/den/det/De spiste
comíamos	vi spiste
comíais	I spiste
comían	de/De spiste

-ir bøjning

vivir	at bo, leve
vivía	jeg boede
vivías	du boede
vivía	han/hun/den/det/De boede
vivíamos	vi boede
vivíais	I boede
vivían	de/De boede

Obs.! Læg mærke til at 1. og 3. person ental er ens i hver enkelt bøjning.

2) Uregelmæssig imperfektum

Der findes kun tre udsagnsord, der er uregelmæssige i imperfektum: **ir**, **ser** og **ver**.
Se udsigten over uregelmæssige udsagnsord § 44.

B Anvendelse

Imperfektum anvendes ved

1) Baggrundsplan, dvs. for at angive baggrunden for en handling.

Quando Emilio tenía 14 años empezó a jugar en una escuela de fútbol.

Da Emilio var 14 år, begyndte han at spille i en fodboldklub.

2) Beskrivelse og tilstand.

Antes no había ni tele ni coches en los pueblos.

Før var der hverken TV eller biler i landsbyerne.

- 3) Vane: Det man plejer at gøre. Handlinger, der gentages et ubestemt antal gange.

1 2 3 4 5.....

En el internado siempre nos levantábamos a las ocho.

På kostskolen stod vi altid op klokken otte.

- 4) Handlinger, der foregik på samme tid.

Mi familia estaba en Andalucía, mientras yo estaba en Galicia.

Min familie var i Andalusien, medens jeg var i Galicien.

- 5) I indirekte tale (anførende udsagnsord er i fortid)

Alfonso dijo que le gustaba mucho Dinamarca.

Alfonso sagde, at han syntes vældig godt om Danmark.

§ 55 Præteritum og imperfektum

Følgende tegning samt tekst om fodboldspilleren Emilio Fenoll viser, hvorledes der er spil mellem imperfektum (baggrundsplan) og præteritum (forgrundsplan).

Cuando Emilio era pequeño jugaba al fútbol todas las tardes en el colegio. Sus compañeros siempre le decían que jugaba bien. Un día entró en el equipo del colegio. A los 14 años empezó a entrenar en la escuela de fútbol. Entrenaba todos los días y al mismo tiempo seguía un curso de monitor. En 1986 firmó su primer contrato profesional.

Da Emilio var lille spillede han fodbold hver eftermiddag på skolen. Hans kammerater sagde altid til ham, at han spillede godt. En dag kom han på skolens hold. Som fjortenårig begyndte han at træne på fodboldskolen. Han trænede hver dag, og samtidig fulgte han et trænerkursus. I 1986 underskrev han sin første professionelle kontrakt.

§ 56 Fremtid *El futuro*

A Bøjning

- 1) Regelmæssig fremtid

Fremtid dannes med navneform + endelser (endelserne stammer fra nutid af *haber*). Endelserne er de samme i alle bøjninger.

-ar bøjning

cantar

jeg synger

cantaré

jeg synger (*vil/skal synge*)

cantarás

du synger

cantará

han/hun/den/det/De synger

cantaremos

vi synger

cantaréis

I synger

cantarán

de/De synger

-er bøjning

comer	at spise
comeré	jeg spiser (<i>vil/skal spise</i>)
comerás	du spiser
comerá	han/hun/den/det/De spiser
comeremos	vi spiser
comeréis	I spiser
comerán	de/De spiser

-ir bøjning

vivir	at bo, leve
viviré	jeg bor (<i>vil/skal bo</i>)
vivirás	du bor
vivirá	han/hun/den/det/De bor
viviremos	vi bor
viviréis	I bor
vivirán	de/De bor

2) Uregelmæssig fremtidsform

Følgende udsagnsord har uregelmæssig fremtidsform. Endelserne er de samme som ved de regelmæssige.

Navneform	1. person ental	Navneform	1. person ental
haber	habré	poner	pondré
poder	podré	salir	saldré
querer	querré	tener	tendré
saber	sabré	venir	vendré
		decir	diré
		hacer	haré

B Anvendelse

1) Fremtidsformen anvendes i udsagn, der udtrykker noget fremtidigt.

Obs.! I talesprog er der dog en tendens til at bruge nær fremtid. (se § 51 B)

El secretario se casará en mayo. Sekretæren skal giftes til maj.

2) Fremtidsformen kan også bruges til at udtrykke formodning.

Ese chico tendrá 15 años. Den dreng er vel 15 år gammel.

§ 57 Fortids fremtid *El potencial/el condicional*

A Bøjning

1) Regelmæssig bøjning

Fortids fremtid dannes med navneform + endelser (endelserne stammer fra imperfektum af *haber*). Endelserne er de samme i alle bøjninger.

-ar bøjning

cantar	at synge
cantaría	jeg ville synge
cantarías	du ville synge
cantaría	han/hun/den/det/De ville synge
cantaríamos	vi ville synge
cantaríais	I ville synge
cantarían	de/De ville synge

-er bøjning

comería	jeg ville spise
comerías	du ville spise
comería	han/hun/den/det/De ville spise
comeríamos	vi ville spise
comeríais	I ville spise
comerían	de/De ville spise

-ir bøjning

vivir	at bo, leve
viviría	jeg ville bo
vivirías	du ville bo
viviría	han/hun/den/det/De ville bo
viviríamos	vi ville bo
viviríais	I ville bo
vivirían	de/De ville bo

Obs.! 1. og 3. person ental er ens i alle tre bøjninger.

2) Uregelmæssig fortids fremtid

Følgende udsagnsord har uregelmæssig fortids fremtid. Endelserne er de samme som ved de regelmæssige.

Navneform	1. person ental	Navneform	1. person ental
haber	habría	poner	pondría
poder	podría	salir	saldría
querer	querría	tener	tendría
saber	sabría	venir	vendría
		decir	diría
		hacer	haría

B Anvendelse

1) Fortids fremtid angiver, at en handling er fremtidig, set ud fra et tidspunkt i fortiden.

Pepe dijo esperaríá media hora. Pepe sagde, at han ville vente en halv time.

2) Fortids fremtid anvendes ved noget tænkt eller hypotetisk.

Eso no estaría mal.
¿Qué harías?

Det ville ikke være så dårligt.
Hvad ville du gøre?

3) Fortids fremtid anvendes for at være høflig.

Me gustaría escribir con jóvenes
españoles.

Jeg vil (ville) gerne skrive sammen
med unge spaniere.

Konjunktiv *El subjuntivo* § 58-61

§ 58 Bøjning

Konjunktiv dannes af udsagnsordets stamme + endelser.

-ar bøjning

cantar

cante

cantes

cante

cantemos

cantéis

canten

-er bøjning

comer

coma

comas

coma

comamos

comáis

coman

-ir bøjning

vivir

viva

vivas

viva

vivamos

viváis

vivan

Uregelmæssige former af konjunktiv: se § 44-48

§ 59 Konjunktiv i *que*-sætninger (*at-sætninger*)

1) Konjunktiv anvendes, når der i hovedsætningen udtrykkes et ønske om en eller anden form for indflydelse på det, der sker i bisætningen. Det er tilfældet efter udtryk for

vilje

Quiero que aprendas el español.

Jeg vil have, at du skal lære spansk.

Dígale que me llame
mañana.

Sig til ham, at han skal ringe
til mig i morgen.

forbud

No permito que salgas
esta noche.

Jeg tillader ikke, at du går
ud i aften.

ønske

Deseamos que tu estancia
es España sea agradable.

Vi ønsker, at dit ophold i
Spanien bliver behageligt.

Espero que lo pases bien.

Jeg håber, at du vil have det godt.

2) Konjunktiv anvendes, når der i hovedsætningen udtrykkes en usikkerhed.

No creo que los daneses sean muy
diferentes a los españoles.

Jeg tror ikke, at danskerne er meget
anderledes end spaniere.

Es posible que Alfonso vuelva pronto a Dinamarca. Det er muligt, at Alfonso snart kommer tilbage til Danmark.

- 3) Konjunktiv anvendes, når der i hovedsætningen udtrykkes en følelse.

Me gusta que todo esté muy limpio. Jeg kan godt lide, at alt er meget rent.

(Que bien) que hayas venido! Hvor er det godt, at du er kommet!

- 4) Konjunktiv anvendes, når der i hovedsætningen udtrykkes en vurdering.

Es importante que aprendamos el español. Det er vigtigt, at vi lærer spansk.

Es necesario que estudies la gramática. Det er nødvendigt, at du læser på grammatikken.

§ 60 Konjunktiv i henførende bisætninger (*som-/der-sætninger*)

- 1) Konjunktiv anvendes, når der stilles et krav til det, der ønskes.

Busco una casa que sea tranquila. Jeg leder efter et hus, der er (skal være) roligt.

Obs.! Tengo una casa que es tranquila. Jeg har et hus, der er roligt.

- 2) Konjunktiv anvendes, når der henvises til noget, der ikke kan præciseres.

Puedes traerte todos los efectos personales que desees. Du må medbringe ligeså mange personlige ejendele, som du har lyst til (egentlig: som du måtte have lyst til).

§ 61 Konjunktiv i adverbielle bisætninger

- 1) Konjunktiv anvendes efter ord eller udtryk, der peger mod fremtid.

Cuando

¿Qué vas a contar, **cuando** vuelvas a España? Hvad vil du fortælle, når du kommer tilbage til Spanien?

Haste que

La gente espera **hasta que** el semáforo cambie a verde. Folk venter, indtil der bliver grønt lys.

- 2) Konjunktiv anvendes altid i bisætninger, der indledes af *para que* og *antes de que*.

He comprado una revista **para que** veas a Isabel Pantoja. Jeg har købt et ugeblad, for at du kan se Isabel Pantoja.

Me voy **antes de que** empiece a llover. Jeg går, inden det begynder at regne.

Bydeform *El imperativo* § 62-65

§ 62 Bøjning

	-ar bøjning	-er bøjning	-ir bøjning
Ental			
2. person	toma (<i>tú</i>)	come (<i>tú</i>)	vive (<i>tú</i>)
3. person	tome (<i>usted</i>)	coma (<i>usted</i>)	viva (<i>usted</i>)
Flertal			
2. person	tomad (<i>vosotros</i>)	comed (<i>vosotros</i>)	vivid (<i>vosotros</i>)
3. person	tomen (<i>ustedes</i>)	coman (<i>ustedes</i>)	vivan (<i>ustedes</i>)

Ons.! 2. person ental/flertal har selvstændige former.

I 3. person ental/flertal bruges konjunktivformerne.

§ 63 Tiltale: du/I

A Anvendelse

Når man tiltaler en person med *tú*, bruges bydeform 2. person ental.

(Escuchad todos!

Hør her alle sammen!

B Uregelmæssige former, 2. person ental

(Di!	Sig!
(Oye!	Hør!
(Ven!	Kom!
(Ve!	Gå!
(Pon!	Sæt!
(Ten!	Værsgo!
(Sal!	Gå ud!
(Haz!	Gør!

§ 64 Tiltale: De

A Anvendelse

Når man tiltaler én person med *ustedes*, bruges bydeform 3. person ental.

(Tome el té coma el
bocadillo, señor Nielsen!

Drik teen og spis
sandwichen, hr. Nielsen.

Når man tiltaler flere personer med *ustedes*, bruges bydeform 3. person flertal.

(Escuchen, señores!

Hør, mine herrer!

B Nogle uregelmæssige former, 3. person ental/flertal

(Diga!	(Digan!	Sig!
(Oiga!	(Oigan!	Hør!
(Venga!	(Vengan!	Kom!
(Vaya!	(Vayan!	Gå!
(Ponga!	(Pongan!	Sæt!
(Tenga!	(Tengan!	Værsgo!
(Salga!	(Salgan!	Gå ud!
(Haga!	(Hagan!	Gør!

Obs.! Alle *De*-former er sammenfaldende med konjunktiv-formerne. Se § 58.

§ 65 Placering af stedord

Personlige eller tilbagevisende stedord skrives sammen med bydeform.

(Come el bocadillo! (Cómelo!	Spis sandwichen! Spis den!
)Dígame?	Hallo? (<i>egentlig</i> : sig mig)
(Levántate!	Stå op!

Obs.! Når man skriver det tilbagevisende stedord 2. person flertal (*os*) sammen med bydeform, forsvinder bydeformens *d*.

(Levantaos!	Rejs jer op!
-------------	--------------

Ser/estar/hay § 66-69

Spansk har to udsagnsord for at være: *ser* og *estar*.

§ 66 Ser

A *Ser* anvendes, når *at være* efterfølges af et navneord eller talord.

Picasso es artista. Picasso er kunstner.

Hoy es viernes. I dag er det fredag.

Son las ocho. Klokken er otte.

B *Ser* anvendes ved oprindelse.

Picasso es de Málaga. Picasso er fra Málaga.

C *Ser* = *at ske*.

Fue en el año 87. Det var i 87.

D *Ser* anvendes ved tillægsord, der udtrykker en varig egenskab eller noget, der kendetegner personen eller tingen.

Alejandra es bonita y morena. Alejandra er køn og mørk.

La nieve es blanca. Sne er hvid.

§ 67 Estar

A *Estar* anvendes ved beliggenhed. Kan oversættes med *at være, at ligge, at sidde at stå, at befinde sig.*

Salamanca está en el norte de Castilla. Salamanca ligger i den nordlige del af Kastilien.

Pilar y sus amigos están en el bar *Novelty*. Pilar og hendes venner sidder/står/er i *Novelty* bar.

B *Estar* anvendes, når man udtrykker, hvordan man har det.

¿Cómo está usted? Hvordan har De det?
Estoy bien, gracias. Jeg har det godt, tak.

C *Estar* anvendes ved tillægsord, der udtrykker en tilstand, noget, der er foranderligt eller ikke varigt.

Estoy nerviosa. Jeg er nervøs.

Alejandra está triste. Alejandra er ked af det.

Amanda está ocupada. Amanda er optaget.

D *Estar* anvendes ved udvidet nutid: se § 50.

§ 68 Hay

Hay betyder: der er, er der, der findes, der ligger.

Hay er ubøjeligt.

Hay forbindes med:

A Navneord i ubestemt form

En Figueras hay un museo importante. I Figueras ligger der et vigtigt museum.

En la tienda hay televisores y vídeos. I forretningen er der tv- og videoapparater.

B Talord

En España hay 40.000 máquinas recreativas. I Spanien findes der 40.000 spillemaskiner.

C Ubestemt stedord

Hay unas 600 salas de bingo. Der findes cirka 600 bingosale.

§ 69 Estar/Hay

- A *Estar* anvendes når grundledet er bestemt.
La secretaria está en la oficina.	Sekretæren er på kontoret.
Mi secretaria está en la oficina.	Min sekretær er på kontoret.
Esta secretaria está en la oficina.	Denne sekretær er på kontoret.
- B *Hay* anvendes når der præsenteres noget ubestemt. Se også § 68 A-C.
Hay una secretaria en la oficina.	Der er en sekretær på kontoret.
Hay tres secretarias en la oficina.	Der er tre sekretærer på kontoret.
Hay secretarias simpáticas en la oficina.	Der er flinke sekretærer på kontoret.
Hay unas secretarias en la oficina.	Der er nogle sekretærer på kontoret.

Førstehjælpkassen (oversættelsesproblemer) § 70

Førstehjælpkassen er tænkt som en hurtig hjælp, når man skal fra dansk til spansk. Den tager udgangspunkt i nogle af de traditionelle sprogfælder, som kan lede begynderen på afveje. Det skal tilføjes, at den på ingen måde foregiver at være fuldstændig. Listen er ordnet alfabetisk efter det danske ord, der kan skabe et oversættelsesproblem.

1) at anbringe/at tage med

traer/llevar

Valget er afhængigt af, hvor den talende befinder sig i forhold til udsagnet.

2) da

da (*tidsbindeord*)

Da jeg var barn.

Cuando oy era niña.

da = eftersom

Da vi ikke havde mange penge, købte vi ikke noget.

Como no teníamos mucho dinero no comprábamos nada.

3) godt

Tillægsord

Hotellet er godt.

El hotel es **bueno**.

Biord

Pedro arbejder godt.
Luisa taler godt spansk.

Pedro trabaja **bien**.
Luisa habla **bien** el español.

4) at gå/at komme

ir/venir

Valget er afhængigt af, hvor den talende befinder sig i forhold til udsagnet.

5) hvad?

Hvad er din stilling?

)**Cuál** es tu profesión?/

)**Qué** profesión tienes?

(se § 41)

Hvad tid kommer Pedro?

)**A qué hora** viene Pedro?

Hvad hedder du?

)**Cómo** te llamas?

Hvad sagde du?

)**Cómo** has dicho?

Hvad behager!

)**Cómo**?

6) at komme

se under: **at gå**

7) at kunne lide (se § 36 C)

Jeg kan lide kaffe.

Me gusta el café.

Jeg kan lide blomster.

Me gustan las flores.

Jeg kan lide drengen

Me gusta el chico.

8) at ligge

Jeg ligger og læser i sengen.

Estoy leyendo en la cama.

(se § 50=)

Der ligger en bog på bordet.

Hay un libro en la mesa.

(se § 68)

9) man

Man siger, at folk fra de nordiske lande er rolige.

Se dice que los nórdicos son tranquilos.

Man siger, at det er en spansk model.

Dicen que es en modelo español.

Man skal reservere bord.

Hay que reservar mesa.

10) om

Jeg spiller fodbold en gang om ugen.

Juego al fútbol una vez **a** la semana.

Jeg er søvnig om morgenen.

Tengo sueño **por** la mañana.

Jeg står op klokken seks om morgenen.

Me levanto a las seis **de** la mañana.

Pilar spørger, om Pablo
tænker på døden.

Pilar pregunta **si** Pablo
piensa en la muerte.

I dag skal vi tale om
kærligheden.

Hoy vamos a hablar
del amor.

11) at sidde

De sidder og drikker kaffe.

Están tomando café.
(se § 50)

Der sidder mange mænd på baren.

Hay muchos hombres en el bar.

12) sikken!

Sikke fint!
(hvor fint!)

(Qué bien!

Sikke en uforsømmethed!
(Hvor uforsømmet!)

(Qué sinvergüenza!

Sikke en skam!
(Det var vel nok en skam!)

((Qué lástima!

13) at skulle

Nær fremtid (Se § 51)

I aften skal jeg læse.

Esta noche **voy a** estudiar.

Fremtid (Se § 56)

Næste år skal jeg til Spanien.

El año que viene **iré** a España.

Fortids fremtid (Se § 57)

Han sagde, at han skulle til Spanien.

Dijo que **iría** a España.

Nødvendighed

I aften skal jeg læse.

Esta noche **tengo que** estudiar.

I aften skal der læses.

Esta noche **hay que** estudiar.

Ordre (Se § 59,1)

Faderen siger til sin søn,
at han skal læse medicin.

El padre le dice a su hijo
que **estudie** medicina.

14) at stå

Isabel står og venter i køen.

Isabel está esperando en la cola.
(Se § 50)

Der står en dame i butikken.

Hay una señora en la tienda.
(Se § 68)

Damen står i butikken.

La señora está en la tienda.

(Se § 69 A)

15) at tage

Jeg tager til Madrid i morgen.

Voy a Madrid mañana.

Jeg tager tit en kop kaffe om morgenen.

Muchas veces **tomo** un café por la mañana.

I sommer tager vi af sted til England.

Este verano **nos vamos** a Inglaterra.

16) vejret

Det er godt vejr.

Hace buen tiempo.

Det er dårligt vejr.

Hace mal tiempo.

Det er varmt.

Hace calor.

Det er koldt.

Hace frío.

Det er blæsevejr.

Hace viento.

Det er solskin.

Hace sol.

Det er regnvejr.

LLueve.

Det er snevejr.

Nieva.

Det er 10 graders varme.

Hace 10 grados.

Det er 10 graders frost.

Hace 10 grados bajo cero.

17) at ville

Nær fremtid (Se § 51)

I aften vil (skal) jeg læse.

Esta noche **voy a** estudiar.

Fremtid (Se § 56)

Næste år vil jeg rejse (rejser jeg) til Spanien.

El año que viene **iré** a España.

Fortids fremtid (Se § 57)

Han sagde, at han ville tage til Spanien.

Dijo que **iría** a España.

Høflighed

Jeg ville gerne købe en bil.

Me **gustaría** comprar un coche.

Vilje

Hvad **vil** du?

)Qué **quieres**?

18) at være

At være sulten

Tener hambre

At være tørstig

Tener sed

At være søvnig

Tener sueño

At være 7 år gammel

Tener siete años

At være nødt til
(= at skulle)

Tener que + navneform

at være ved at

Hr. Nielsen er ved at studere
den spanske grammatik.

El señor Nielsen está
estudiando la gramática española.
(Se § 50).

At være læge, at være tyk,
etc.: se § 66-67.